

15 PRÁCE S TEXTEM

METODOU SEMAFOR

Pomůcky:

- Text **Úžasný mozek** – pro každého žáka

Popis činnosti:

Žáci dostanou text, který si sami přečtou. Do textu si budou barvami semaforu (červenou, žlutou, zelenou) značit informace, které jsou pro ně:

- a) Nové / neznají je = červeně
- b) O kterých něco slyšeli, ale nejsou si úplně jisti, co znamenají = žlutě
- c) Známé = zeleně

Následně povedeme s žáky diskusi o tom, co si zaznačili. Žáci se tak mohou pokusit jeden druhému vysvětlovat, čemu neporozuměli nebo naopak, která informace je pro ně přínosná a proč.

Text k vytištění:

ÚŽASNÝ MOZEK

Už ses někdy učil na písemku a vůbec ti to nešlo do hlavy? Nebo ses něco naučil a za chvíli jsi to zapomněl? Přemýšlel jsi někdy nad tím, proč je tak těžké naučit se něco nového, ale když už to umíš, přijde ti to jednoduché? Odpověď se skrývá ve tvém mozku! Tvůj mozek je naprosto fascinující orgán. Když se jej pokusíš alespoň malinko poznat, může se stát tvým věrným parťákem při učení. Učení už nemusí být taková nuda, nebo tak obtížné, jak sis možná doteď myslel. Následující řádky ti možná prozradí o mozku něco, co jsi vůbec netušil a co by se ti mohlo v životě hodit.

Mozek nebo počítač?

Tvůj mozek je mnohem rychlejší a výkonnější než jakýkoli superpočítač, který byl kdy sestrojen. Vědci dokonce jednou řekli, že lidský mozek je nejsložitější věc, kterou jsme ve vesmíru doposud objevili. Neustále pracuje se stovkami informací, které přichází z okolního světa nebo z tvého těla, a dává instrukce tvému tělu, co má dělat. Představ si, že máš kočku, která vylezla na kuchyňskou linku. Pokud udělá ještě jeden krok, tak šlápne na rozpálenou plotýnku. Máš jen pár sekund, abys něco udělal. Signály, které přichází do mozku skrze tvé oči, mozek vyhodnotí a nařídí rukám, aby kočku rychle chytily. Kočka je zachráněná. Žádný počítač se nemůže ani přiblížit tak úžasným schopnostem mozku, který přijímá přival informací, zpracovává je a reaguje na ně v tak krátkém čase. Věř nebo ne, ale tvůj mozek nikdy nespí, neustále pracuje.

Základní části lidského mozku

Mozek má mnoho jednotlivých částí a center. Mohly bychom jej popsat z různých hledisek. Zatím nám však postačí, když si mozek rozdělíme na tyto tři části: Koncový mozek, mozeček a prodlouženou míchu. Koncový mozek je největší část mozku. Můžeme jej rozdělit na pravou a levou část. Tyto části se nazývají hemisféry. Levá hemisféra ti pomáhá řešit problémy nebo matematické či logické úlohy. Pravá hemisféra je více kreativní a pomáhá ti například v umění, jako je muzika či výtvarná tvorba. Podle toho, co ti jde lépe, poznáš, jestli je dominantnější tvá levá hemisféra nebo naopak ta pravá. V koncovém mozku se nachází centra našich pěti smyslů, myšlenek a představ.

Mozeček má na starosti náš pohyb, rovnováhu a učení se novým věcem. Prodloužená mícha řídí naše tělesné funkce jako dýchání, trávení či srdeční činnost.

Jak mi znalost mozku pomůže v tom, abych se lépe učil?

Tvůj mozek miluje barvy, zvuky, pohyb, čísla, tvary, obrázky, grafy. Dokáže být velice kreativní. Čím více smyslů do učení zapojíš, tím lépe. Když se učíš například jen z poznámek ze sešitu nebo z učebnice, tvůj mozek nemůže využít pořádně svůj potenciál a není tolik aktivní, jak by mohl být. Proto se stává, že se při učení nudíš, jsi unavený, prostě se ti do toho nechce. Když ale zjistíš, co tvůj mozek potřebuje, aby lépe pracoval, může být učení pro tebe snazší, a dokonce i zábavnější. Tvůj mozek se moc rád učí, jen musíš najít tu správnou cestu, jak na to.

Objev svůj učební styl!

Existují výzkumy, které ti mohou pomoci objevit, jaký učební styl je pro tebe nejvhodnější. Rozlišujeme tři základní učební styly: vizuální, auditivní a kinestetický. Pokud jsi vizuální typ, tak se nejlépe učíš tím, co vidíš. Pamatuješ si to, co jsi někde viděl – na tabuli, v sešitě, na obrázku. Proto je dobré, abys používal při učení barvičky, obrázky, mapy, grafy, prostě cokoliv, co ti pomůže zapamatovat si informace pomocí tvého zraku. Můžeš si malovat, kreslit symboly, tvořit myšlenkové mapy. Auditivní typ je ten, kdo si nejvíce pamatuje z toho, co slyšel a rád při učení používá sluch. Když se učíš, potřebuješ si učivo opakovat nahlas, potřebuješ slyšet sám sebe. Z vyučování si nejvíce pamatuješ to, o čem se mluvilo. Možná nerad čteš, ale za to máš rád audioknihy. Pokud si nemůžeš zapamatovat učivo na test, můžeš si jej namluvit a učit se tak, že si učivo pustíš do sluchátek. Kinestetický typ je ten, kdo potřebuje při učení pohyb. Možná neudržíš dlouho pozornost, když něco čteš. Potřebuješ si informace zapisovat, kreslit, nebo prostě jen při učení chodit. Když si snažíš něco si zapamatovat, potřebuješ k tomu gestikulovat. Nebo jsi takový typ, který potřebuje od každého něco. Přemýšlej, co by nejvíce při učení pomohlo právě tobě? Co tvému mozku bude nejvíce vyhovovat?

Když se učíš, mění se struktura tvého mozku

Tvůj mozek se doslova každou chvílí mění, může růst a sílit. Když se něco učíš, o něčem přemýšlíš nebo se o něčem rozhoduješ, neurony ve tvém mozku tvoří nové a nové spoje. Tomuto ději se říká neuroplasticita. Čím častěji něco procvičuješ, tím silnější se tyto spoje stávají. To způsobí, že pokud se učíš něco nového a je to ze začátku těžké, tak po nějaké době se pro tebe tato činnost zautomatizuje. Mozek je prostě naprosto úžasný!

Zdroje: viz zdroje pro tvoření dalších úloh